

ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Գովասանաց

27

S-36

ՏԵՂԻԳԻ 1961 թ.

Առ համօրէն Տնօրինական
Մուրբ Ուխտատեղիսն,
ուք էն յլ Ֆահրաշ
Վաղաքն նբ Երու
տաղէմ:

Ար սրբագրելով վերատին
Տպագրեցաւ յամի Տէ,
1815. և մերյա
ԱՄԵՐԻԿԱ:

Ի կոստանդնուպոլիս,

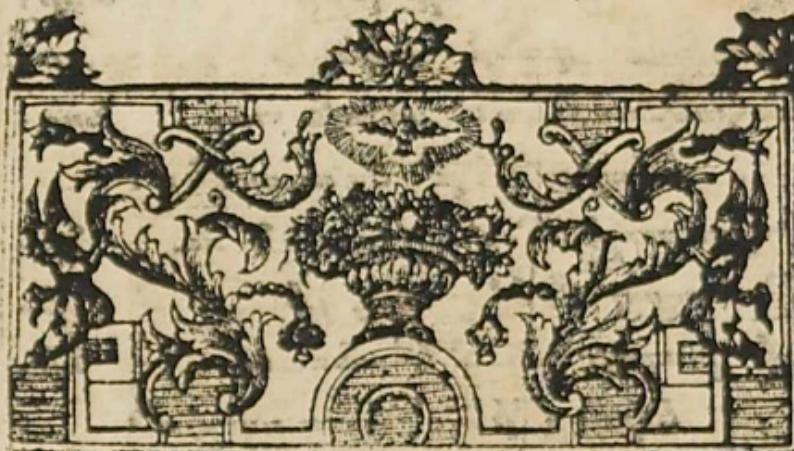
Ի տպարանի մահտափ Մարտիք
բոսի Աննեցւոյ,
Ազուջեխցի պարոն
Փիլիպպոս:

I

Ա բ և մ ա ր դ ւ ր՝ գ ե ր ե ւ մ ա ն
ք ր ի ս տ ո ն է լ ց՝ պ ա ր ծ ա ն ք և

կ յ ս,
յ յ ս.

Տ-Հ Գ-ՂԱՎԱՆԻՒՅՆ՝ Է ՎԵՐՈ, ԱԲ, Ճ-ՂԱՎԻՆ
Լ-ՀԵՖ Է ԽՐՈԴՐՈՒԹ Ռ-ԽՐՈՒԹՈՒԿ
Հ-Խ-Խ-Խ-Խ-Խ-

Ռ-ԵՄԵ Է ԾՈՎՈՒՆ ԽՈՒԻԿ.
Ե-ԵՄ ԽԽԽՍՈՒ ԽՈՐՈ ՄՈՒԻԿ.
Ա-ԱԽՈՒԵ ՔՈՎՐԵ Հ-ԽՈՒԻԿ,
Ե-ԿԱՋՔ ՚Ի ԱՐ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄ.

Վ-Վ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄ Կ-ԿԱԽԱՂԱՉՄ
յորում բնակի շատ խոչսա պաշտ.
Ռ-Ռ մեր քն ընդ մեղե հաշտ,
Ե-ԿԱՋՔ ՚Ի ԱՐ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄ.

Լ-Լ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄ է ԱՐ Ք-
լ-Լ Շ-Շ ՚Ի ՎԵՐԱՅՆ է Մշտա ծագ.
յամեն օր գոյ անդ պատա բագ,
Ե-ԿԱՋՔ ՚Ի ԱՐ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄ.

Երուսաղէմ՝ ոսկի խըն ծոր,

Եկողին է՝ գանձ հողե որ.

մահուսութեան՝ անուն տոյ՝ նոր,

Եկայք ՚ի որ՝ Երուսաղէմ:

Երուսաղէմ՝ վեց դուռն ու նի,

մըսմողաց մէջ՝ շնորհ լի նի.

զի քաղաք Տուն՝ է անուա նի,

Եկայք ՚ի որ՝ Երուսաղէմ:

Որ փրկին է՝ էյլան էյ վան,

հրեշտակապէտն՝ ոսկի բե բան.

որ այս աշխարհիս դի ւան,

Եկայք ՚ի որ՝ Երուսաղէմ:

Յորդանան տեղ՝ մրկրտու թեան,

որ վերնատունն՝ հաղորդու թեան.

որ գողգոթայն՝ խաչելու թեան,

Եկայք ՚ի որ՝ Երուսաղէմ:

Որ յարուին՝ է՝ բարձրա շէն,

յորինուած է՝ գեղեցիօ ըէն.

յաշխարհիս մէջ՝ ակն է տա մէն,

Եկայք ՚ի որ՝ Երուսաղէմ:

Որ յակոբն այլ՝ բարձր է շի նած,

տւագ խորանն՝ ոսկէ ջը բած.

ուղղու պետրոս՝ վերայն կոր գած,

որ գլխակիրն՝ յինքն է գըրած:

ԳՎԻՍԱԴԸՐԲԻՆ՝ ԴՈՒՌՆ ՈՐ ԷՄ նան,
անդ մերձակայք՝ ՎՐԴՃԿԲՆ և լսն.
ՀՈԴԼՈՎ ցընծան՝ ուրախա նան,
Եկայք ՚ի ոք՝ Երուսաղէմ:

ՕՌՈՒՆԻ կրկնեալ՝ զայն համբու ըեն,
և թողութիւն՝ մեղաց խընտ ըեն.
յորդ արտաստուօք՝ զոդիս մաք ըեն,
Եկայք ՚ի ոք՝ Երուսաղէմ:

ԱՌ յակոբն է՝ զարմանա
արեգական՝ նշան վայ լի,
պարզե տուեալ՝ հայոցս աղ դի,
Եկայք ՚ի ոք՝ Երուսաղէմ:

ԱՌ յակոբն է՝ բաղհասե զան,
վորդապետաց՝ հանդիսա ըան.
քըսան և հինգ՝ ունի իսո ըան,
Եկայք ՚ի ոք՝ Երուսաղէմ:

ԱՌ վերնատուն՝ Երբ ոք հայի,
ոք նշանէն՝ անդ զարհու ըի,
յան յշ հուռոյն՝ յոյժ ըզմայ լի,
Եկայք ՚ի ոք Երուսաղէմ:

ԱՌ յակոբն է՝ անդին բա ըի,
բոլորն ամէն՝ Եկեղե ցի,
՚ի ուղին համբոյր՝ սալ ոք խա չի,
Եկայք ՚ի ոք Երուսաղէմ:

Ղ զմիածինն յետոյ շի նած,
սր սինայ նոր խորան ծած.
Երկրպաղել Երից վի մաց,
Եկայք ՚ի սբ՝ Երուսաղեմ.
Իսէր քո սբ՝ օրհնեալ գըլ ին,
Երկու արքայք սիրով վա ոին.
Ածըն տրդատ և կոստան դին,
Մո հաւատով առքեզ Եկին,
Քս ած՝ տըն ամե նին,
ողորմելով գործոյս ձե ոին.
Հսել տացէ՝ Բնձ ծառայ ին,
Եկ օրհնեալ ձայնն ածայն:
Որ մեզաւոր Եմ հողա ձին,
Դռ ես իմ յոյս ածա ձին,
բարմեխօսեա առ միա ձին,
յո որդիդ յաւուր Ածին.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖
Գալսուսնութիւն առնելուր ՚ Է վերա նըն
Յոկուրու:

❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖
Ե յակոբ պիր վաճք տըս ուզու,
Ճիւմլեմիզիզ անըն գու լու.
Կէլիւպ միւրատ աղան տօլու,
սիզու կէլիւպ ալըն պա լու:

Ա	յակոբ պիր՝ ալայ պա	շի,
Կ	եօրէնլէր սեղելըլէր եա	շի.
Ն	նուր իսանըն՝ թէն գարտա	շի,
	սիզուն կէլիւպ՝ կեօրիւն պարի.	
Ա	յակոբ պիր՝ ալթուն սի	նի,
շ	ահլէր եախմըշ՝ եափուսի	նի.
Կ	կեօրիւմ շաշորմ՝ գափուսի	նի,
	սիզուն կէլիւպ՝ կեօրիւն պարի.	
Ա	յակոբ պիր՝ ալթուն քէ	նար,
Մ	տիրէկ կիպի՝ մումլար եա	նար.
Տ	Տէփ մարլուպին՝ անա սու.	նար,
	սիզուն կէլիւպ՝ սունուն պարի.	
Ա	յակոբուն՝ պատիմըրէ	ըի,
Ը	ըդ կիւզէլտիր՝ ըսէնկլէ	ըի.
Մ	մինխունտիր՝ տիրէքլէ	ըի,
	սիզուն կէլիւպ՝ կեօրիւն պարի.	
Ա	յակոբուն՝ կէլմէք հիւ	նէր,
Կ	կիւնահ աթէշլէրի սեօ	նէր.
Վ	վարդապէտլէր՝ թաքօր տէ.	նէր,
	սիզուն կէլիւպ՝ կեօրիւն պարի.	
Ա	յակոբուն՝ աղեղ պա	շի,
Ե	եօրիւլէրի՝ հինու գումա	շի.
Ճ	ճանա հայոմ՝ վիրիւր ո	շի,
Ա	սիզուն կէլիւպ՝ եւլին պարի.	7

ԱՐ յակոբուն՝ իշխ կէ նիշ,
Ճիւմէ գանտիւլւը կիւ միշ.
Հետ կէլէն միւ րատըն ալ միշ,
սիզտէ կէլիւպ՝ ալըն պա ըթ.
ԱՐ յակոբ Թահիթ տըր նուրա նի ,
սէվէրլէր գատ ըին պիւէ նի .
Երկիրմի պէշշտիր խորա նի ,
սիզտէ կէլիւպ՝ կէօրիւն պարի .
ԱՐ յակոբ դափուսին աչ տըմ,
զէյնէլունի՝ կէօրտիւմ շաշ տըմ .
զան իլքաթմ ձէն նէլթէ տիւշ տիւմ,
սիզտէ կէլիւպ՝ կէօրիւն պարի .
Է. Տաճին՝ պիւրազ եի ըագ ,
Նէրտիպանի՝ գըրդ պիր այ ագ .
Հիգահիթ գըր պիզէտէ պագ ,
սիզտէ կէլիւպ՝ տէյին պարի .

Հ Պատրիարքուն էրէն՝ Եղիշութէն ,
և սբին չի ծովուցաւ :

Պ Ըստիստուի նբ Գևորեզ ման ,
միշտ կանթեղք քու եւ ի վառ ման .
ողբ ուխտ դնեն՝ և առ քեզ դան ,
ամենեցուն՝ լեր օդնա իան :

ԱՐ ԸՊՅԱԿՈԲ՝ ԴՂԻՍԱՄԵ
ՆԱԽԱ ՚Ի ՍԱՊԵՐԵՐ՝ ԱՄՎԻՌԻԵ
ԵԿԵ ՂԵ ԳԵԲ՝ ՀԻՄՄԱՐԿԵ
ՄՐ ԳԼԻԱԴԵՐ՝ ԱՆՈՒԱՆԵ
ԱՇ ՀՐԵՇՏՈՎԿՔ՝ ԱՆՏԻ Ա
ԶԱՆԳԸԸՆԵՐՆ՝ ՆՈՐԻՆ ՄԱՐ
ՀԾՐՐԱՄԱՆԱՆ՝ ԱՃԱՅ
՚Ի ԱՎԱՆԻՄԱ՝ ՔԱՂՄԱՔ ՄԱ
ԵՇ ՔԱՂՄԱՔՆ ԱՅՆ ԷՐ ՄԵՍ ԳԵ
ՂՄԱՐՄԻՆՆ ԵՂԻՆ՝ յԵՂԵՐ ՂԵ
՚Ի ՅԱՂԴՄԱՆԵ՝ ԼԻՇ ՀՈԳ
ԸՆԴ ԱՅԴՆ ԵՂԵ՝ ԳՄԼ ԺՈՂՈ
ԼԻԱՂՔԸՆ և կրյըք՝ միահա
Եկին լուանիլ՝ ՚Ի ՅԱՅՆ ԳԵ
ԱՆԴ ՍՎԱՍՏԱՀԵԱԼ՝ ՆՈՅՆ ԵՔ ՄԱՐՄ ՆՈՅՆ
ԲԸԸ ԸՐԿԵցան՝ յամէն ցա
ԱԵՐԱԲԻՌՈՒՐ՝ ՊՄՐԱԵԱՂ ՚Ի
ՋԵԾ ԹԵ ՌԱՄԲԻԿ՝ թԵ ԲԻԱԿ
զԱՐՄԱՆԱՂԵօք՝ լցան համ
կորհրդակցեայ՝ ընդ սովորայ
՚Ի ՂԵՄԸՆ յայն՝ ջոկ չոկ գոյ
տեսեալ ըզնա արտօսանէ
անգլուխ աճ՝ անուանէ

ցին,
ցին.
ցին,
ցին.
ոին,
ոին.
բն,
բն.
բն.
տոյն,
բոյն.
ոոյն,
վոյն.
զոյն,
տոյն.
նոյն,
ոոյն:
տոուն,
տոուն.
տոուն.
բոուն:
ին,
ին.
էն,
ին:

Բերեալ բեհեզդ՝ զայն պատէ
և ի քաղաք՝ անդ հանգու
պատուեցին յոյժ՝ և պաշտէ
իբրև զամ՝ մեծացու

յն,
յն.
յին,
յին.

Մինչև սրըն պօղոս դը
բորովել անդ՝ զբանըն կիւ
ովանդացւոց՝ միտարն ե
դամեր եղբայրն՝ և սինչտ
Ոսկորուիր՝ նոցին բար
ի պաշտմանէ՝ կըուց դար
և Քրիստոսի հետեւ
սպայութե արժանա

նաց,
նաց.
բաց,
սաց.
ձան.
ձան.
ցան,
ցան.

Այս եւ ունոյն սբ յունին է ուսուցել
III. առաքեալն յակով՝ որդին որուտ
ման, զոր կալեալ չարչարէր՝ հե
րովուես արքայն. և եղեւ զլիստեալ
յազդէն տիրասպան, կի զբաժակն
ըմակել Տուն եր հըրսման.

Անդ սբ ածածնին առաքեալն յօհան,
մինչդեռ վարժանէին՝ զյակօբայն կալ
ման. հրեշտակն բերեալ՝ զգլուխն
պատուական, եդ առաջի նց՝ սգով
կոծական.

Եշեալ ամփոփեցին՝ զւլուին սրբա-
գան, ՚ի պատշաճեալ տեղին՝ զանե գը-
հացան. ուր վանք մեծ շինեցա՛. թո-
գա՛ որակուն, ձեռւակի կոստանդիանու.

և մեր տրոգաստին :

Ո՞նդ սբ լուսա՛ որտին՝ ազգիս հայկազ
նեան, էր սբն սեղբեստրոս՝ պասին հը-
ռումեան. շինեցին յոյժ սիրով՝ զատկիս
սրբուե, զյարուին քնի՝ և զայսն ամ-
չաստառեցին ամոռ՝ առաքելական,
զնը յակոր տաճարն՝ պատրիարքուրոն.
որէ տեղ ցանկալին՝ ազանց տմենոյն,
և մեր ազգիս հայոց՝ անյաղի ախոյթան,
Ա. յժմէ մեծասլայծառ՝ վանք երկնու-
նըման, գլխաղիր սբ յակոր՝ փառա-
ւորական. տուեալ ազգիս հայոց՝ ըն-
ծայ սեփական, ուխտա՛ որաց բազ-
մաց՝ հանգիստ օթարոն :

Այս ուս յակոբայ՝ գերահրոշ ուխ-
տին, գան յամեն կողմանց՝ և անդ ժո-
ղովն. և բարեխօս առնեն՝ ըզնա ու
ըրբին, աղօթիւքն արժանանայ՝ տե-
սութեան դրախտին . ամէն :

Պաշտոնի ՚ի վերոց, ի է, խորհուցն՝ ո՞յս է
ո՞յն Շոկի :

Եպիս ոսկեզօծ՝ աւագ լոյ	բան,
Երրորդութե՛ բընակա	բան.
փայլեալ նման՝ արեգա	կան,
մեղ պարծանաց տեղի պատ	կան,
Անդ ՚ի ներքոյ ո՞ք սեղա	նոյն,
ան եղբօրն է՝ տապան գըլ	խոյն,
ո՞ք յակոբայ՝ առաքե	լոյն,
որ ամփոփեալ կայ այժմ ՚ի	նոյն,
Յաջեայի կողմն սո	ըին,
երկու յաւուկ՝ խորանք շա	ըին.
մին յանուն ո՞ք՝ ածած	նին,
և միւսն ո՞ք՝ կարսագե	տին:
Եց ՚ի վերոյ՝ սոցա դա	սի,
Երկու խորսն՝ ՚ի յերկ կու	սի.
առաքելոցն է՝ Քրիստո	սի,
ո՞ք Պետրոսի և Պօղո	սի:
՚ի ձախակողմն՝ ոյս տաճա	ըի,
գոյ մի սերուն՝ եկեղե	ցի.
ունի սեղան ո՞ք սինայ	ի,
և անուն ո՞ք Լուսիած	նի:
Յաջն իւր հանդեպ՝ գրանն Տիմ նի,	

Եկեղեցին՝ Այս վաննո սի .
աւանդատուն՝ նոր այժմա սի ,
որ և երիս՝ Խորանս ու նի .
Այն յանուն նը լուսաւոր չի ,
միւսն է նբյ նախավիզայ է .
կայ և այլ մեծ՝ աւազան մի ,
որ անուանի նբյն կիւր զի .
Այ մատուռն է՝ մերձ նոյն վայ լի .
յոր նը սեղանն է գլխադ լի .
և կից օրհնեալ՝ նորին որ մի ,
դոյ գեղեցիկ՝ պահարան մի .
Ուր ոսկեղեն՝ ւարժաթե ղեն ,
խաչք և կանթեղք՝ անօթք ա մեն .
բազում մասունք՝ պահին ան ղեն ,
նը Արդիս նը Արևաս անդ ւն .
Եւ մերձ սորա՝ է զետե ղեալ ,
նը մակարայ՝ տապանն օրհ նեալ ,
որ յայս աթոռ՝ և այն նըս տեալ ,
յետոյ եղեւ՝ ասոտ ոմիփ վեալ ,
Բարձր իմասրանն է կառու ցեալ ,
նը համբարձման՝ սեղսն ձայ նեալ .
և կոշեալըն՝ նը առա քեալ ,
Են ինըմին՝ պարունա կեալ .

Վայ և սեղմ՝ սրբոյ իսա
կենարարին՝ մեր և գլուկ
որ կենաց փայտ՝ վերակո
անդէն պահանջալ՝ կայ ի մի
Եւ արտօքոյ՝ սորին կար
զօյդ աւղան սր՝ պատորա
որք են յորմըն՝ սր տաճա
նիկողայոս՝ սուրբ գեոր
Ասանթսըն՝ սուրբ թորա
որ է որիշ՝ եկեղե
փարիիկ մատուռ՝ նէ սր հօ
որ հանապազ՝ երկըրպա
Այլ և անդ են՝ ի սր թո
սր կարապետ՝ սր թարէ
սանդուխտ սր կոյս՝ մերինուոք
հնդեքին և ա Են մարտի
Սորտ յիցին՝ միշտ անխա
մեզ օգնական՝ և պահա
որք թուեցան՝ յոցս երգ
քըսան և հնդ ահա խո
Վաշուանուի առճիշտ՝ ի վարոյ սր առ
* 14 *

Պատուառւ շերիք՝ միւշք դօգուլու,
քելիսալէր՝ իլէ տօ լու.
Կանտիլէրի՝ ալթուն սու լու.
Կիտիւպ գուտաս՝ կեօրաէմտ նի.
Պատուառւ շերիք՝ ալթուն եւ մա,
իշվալէրէ՝ պէնի սալ մա.
Կիորմէյինծէ՝ ճանրու ալ մա,
Վարուպ գուտաս՝ կեօրաէմպա ըի.
Գուտուառւ շերիք՝ երւմէ սազ լոր,
՛ւվրէ եանը՝ կիւլիւ պազ լոր.
Վարան տէրտին՝ անտէ սզ լոր,
Կիտիւպ գուտաս՝ կեօրաէմտ նի.
Պատուաս կիտէն՝ հայրան օ լուր,
իշի կիւմի՝ սէյրան օ լուր.
անկի հէր կիւմ՝ պայրամ օ լուր,
Վարուպ գուտաս՝ կեօրաէմպա ըի.
Պատուաս վարան՝ հէր ճանից սէն,
չըդմայաձագ՝ ելի ճէպ սէն.
ասցմագ կերէք՝ հէր հասէպ սէն,
կիտիւպ գուտաս՝ կեօրաէմտ նի.
Պատուաս կիտէն՝ եալսազ իւ ընէ,
կեօրէլիբնտէ՝ չօգ եաշ իւ ընէ.
Ճիւմէսէյիւ՝ դարսաշ կւ ընէ,
Վարուպ գուտաս՝ կեօրաէմպա ըի.

Վուտըստա վար՝ չօդ պաղ պուսթան,
կիսէն կեօրէն՝ օլուր մէս թան.
անտէ օլածագ՝ դատաս տան,

կիտիւպ գուտսա կեօրսէմա նի.

Որիւթիւն միւշքիւ՝ անպէր գոդար,

թուրբանտէ նուր՝ անտէ չը գար.

Ճիւմիւսիտէ՝ անս պա գար,

վարուպ գուտսա կեօրսէմպա ըի.

Եուր չըգար գան՝ տիլէր եա նէր,

մէլպիքլէր՝ կեզտէն ի նէր.

խացապաշուլար՝ թաբօր տեօ նէր,

կիտիւպ գուտսա կեօրսէմա նի.

(Օ) յ եքի միլլէթ տուրուր լոր,

տիզլէրինի եէրէ գօր լոր.

նուրլէ միւնէվ վեր օլուր լոր,

սիզտէ կէլիւպ օլուն ովա ըի.

Երժ գուտսա կեօրսէր եւ նի,

կէրուսուլութ.

Լըզու իտէն՝ կիտէր գուտսան եօ-

լունա. գըյոր ճանա՝ ըրըզգընա

մալընա. սը հակօր տա՝ գարշու կէ-

լիւր՝ գուլունա. պէն գուտըստան

այրըտղըմ՝ աղլէրէմ. կիմէ կիւն
տիւզ՝ տէրունիմի՝ տսղլէրէմ.

Այսու ատէթ՝ իյլէմիւէր՝ սապըգլար.

Քի հէր սէնէ՝ զուար օլուր՝ լայըքլար.

Գուտսա վարան՝ ճան չիրքինի՝ այըգլար

պէն գուտրստան՝ այրըտղըմ՝ աղլէրէմ

կիմէ կիւնտիւզ՝ տէրունիմի՝ տաղ”.

Ամէպ գանտէ՝ վարայըմաս՝ արայըմ.

Գուտստա տուր՝ մաղս չորէ պուլոյըմ.

Երէնտիմէ՝ արզուհալիմ՝ սունայըմ.

պէն գուտրստան՝ այրըտղըմ՝ աղ”.

Այի զէմզէմ՝ ճօշուղ չաղլար վէ պ

դար. կիւնահքեարլոր՝ իինահլարըն

հէփ եայդար. գուտրստան այրըսն

կիւնտինի եադար. պէն գուտրս”.

Հիւս սէվլյէն՝ գուտսի վար մի տիւն

եատէ. առաստան պույունմաղ պիր

գուլ՝ տէկմատէ. կեօրէնլէրին իշի

կիւնքի էօկմէտէ. պէն գուտրս”.

Աբ գերեզման տպան նուր չըգորդղը

զէման. օնիքի խացապաշտ տուրուր՝

լար տիւվան. եէր նուր իլէ՝ տօրոր

կեօք տութար տուման. պէն գու”.

15 իթմէքտէն՝ ճիկէրճիկիմ՝ չի-ը-
տի. կիււահլարըմ՝ վիճուտիմի՝ պիւ-
ըւտի. սագընտըգծա՝ իւզէրիմէ՝ եւ-
ըրւտի. պէն գուտըստան՝ այ'.

16 վաղիոէ սուլդան բահմ իթմէն
պունա. սեօղիւն կէչէր՝ շահէլէր Շ
ՏԲ՝ օղլունա. լոյրդ իթմտիր՝ թէքըրար
Գէրեղ՝ մանընա. պէն գուտըստան
այրըտըղըմ՝ աղլէրէմ. կիճէ կիւն-
տիւզ՝ տէրունիմի՝ տաղլէրէմ:

Դաշտանի առմէկէջոր՝ ՚Եւրոպ նք Յարու-
համուին :

17 Յարութի՛ տիրէք տի ըէք,
կէլէնլէրտէ՝ գալմազ եիւ ըէք.
տիւնեայը թէրք՝ իթմէք կէ ըէք,
կէլիւպ գուտսա՝ կէօրիւն նու ըի :

18 յարութի՛ պուճագ պու ճագ,
մուլար եանար՝ գուճագ գու ճագ.
Եօգ տուր պունճիլէյին օ ճագ,
կէլիւպ գուտսա՝ կէօրիւն նու ըի :

19 յարութի՛ ուն գուպ պէսի,
աթընտա տըր նուր իմանուպէ սի.
Վարանլար օլուր Մահտէ 18 սի,

ԿԵԼԻւպ գուտսա՝ կեօրիւն նու ըի :
Հերքիմ կիրիր՝ սէ իչէ ըի ,
Խէսթէ ճանը՝ օլուր տի ըի .
կեօղի իլէ՝ կեօրիւր նու ըի ,
կելիւպ գուտսա՝ կեօրիւն նու ըի .
Պատսն Եէրի՝ կեօնակեօն ըէնկ ,
չէվրէսինտէ՝ տօլու քի ըէնկ .
Ճանընըզա՝ օլուր ս հէնկ ,
կելիւպ գուտսա՝ կեօրիւն նու ըի .
Ա արան Գերեզման պաշը նա ,
զարգ օլուր պիր՝ կեօղեաշը նա .
մէճաէ գըպը՝ հեր դաշը նա ,
կելիւպ գուտսա՝ կեօրիւն նու ըի .
Լ շեկի տիր՝ մէրմէր դաշ տան ,
ալթուն գանտիլ եանար պաշ տան .
կեօղէր գամաշուր նադըշ տան ,
կելիւպ գուտսա՝ կեօրիւն նու ըի .
Գանտիլէրէ՝ Եօգ տուր սեօ զիւմ ,
Էշեկինէ՝ սիւրսէ մեիւ զիւմ ,
լոյս Գերեզման՝ իքի կեօ զիւմ ,
կելիւպ գուտսա՝ կեօրիւն նու ըի .
Ե իրագ Եօլլար՝ օլուր եա գըն ,
բիզաանտա՝ օլսադ չա գըն ,
նասիյպ իտէր՝ պիզէ շավ գըն ,
կելիւպ գուտսա՝ կեօրիւն նու ըի .

Կալսուննեի՝ ե վերոյ նբ, Գերեշունե,

Արք Տեսն Երոյ Հանդ Կիստ :

Արք Դերեզման յոյժ գովել

Ա,

համայն աղանց ես ցանկա

Ա,

առ քեզ գիմեմք աղերսա

Ա,

ովհաշալի սր գերեզ

ման :

Աթոռ Եղեր գու Արար

չեն,

հանգըստարան անմահ Փըրկ

չեն.

չարչարելոյն ի փայտ խա

չեն,

լուսածաւալ սր գերեզ

ման :

Այն օր ինսթին ահեղ գո

չեաց,

Երեքօրեայ ի քեզ նըն

չեաց.

ինքըն զարթեաւ և զմեզ վըր

կեաց,

ովհաշալի սր գերեզ

ման :

Առու ես պարծանք Բըրիստոնէ ից,

յոյս յարուե մեզ համայ

նից,

ըզքեղ Ա ֆառօք ե

իհց,

լուսածաւալ սր գերեզ

ման :

Ա Արօբեից օրհնաբա

նիս,

ի Բըրիստոնէ ից Երկըրպա

գիս.

քան զարեգակն պայծառ փայ

իհս,

ովհաշալի սր գերեզ

ման :

Ա ուսազայծառ սր գերեզ

ման,

Ա Ա որդւոյն տեղի թաղ

ման.

անմահութե՛ հուսոյն բուր
լուսածաւալ՝ սր գերեզ
ԱՐ և մաքուր՝ գերեզման
քրիստոնէից՝ պարծանկը և
իքէն բըղինի՝ միշտ պայծառ
ովհաշալի՝ սր գերեզ
Մոյժ փափառիմք՝ օրհնեալ տեսոյդ,
և կարօտիմք՝ քաղցրիկ գե
երկըրոպագեմք՝ քաշիդ հո
լուսածաւալ՝ սր գերեզ
Արժանացո՝ քում տեսու
և բաց մեղդուռն ողորմու
քանզի գին եմք՝ անդին Ա.
ովհաշալի՝ սր գերեզ
Գերեզման ես լուսափայ
սքանչելափառ՝ տաճար կաշ
Տն Ա. տուն անուա
լուսածաւա՝ սր գերեզ
Ասրատենի՝ ես Հըշշատ
և սոսկալի՝ հողեղի
դու յարկ եղեր՝ Իւանին կէ
ովհաշալի՝ սր գերեզ
Իքիմս անոյշ՝ հոտ ծառա
ըզսեամըս քո՝ հայբուրո

ման,
ման,
կոյս,
յոյս,
լոյս,
յան,

ԴՅԴ.
ԴՅԴ.
ման,
թեան,
թեան.
թեան,
թեան,
ման :

լեալ,
մեալ,
նեալ,
կաց,
նաց,
յան :

լի,
զի.

զքեղտեսողաց՝ բիւր երա նի,
 լուսածաւալ՝ սր գերեզ ման:
 Օ գերեզմանը՝ կընքեալ բա նան,
 յընծութ իներքս ընթա նան.
 զլոյս քո տեսեալ՝ սւրախա նան,
 ովհրաշալի՝ սր գերեզ ման:
 Ի թաղիլցյն՝ իքեզ մաղ թէմք,
 արժանանալ՝ տեսոյդ իւրնդ ընկք,
 նրմա և քեզ երկըրպա գեմք,
 լուսածաւալ՝ սր գերեզ ման:
 * * * * *

Տող ըւրարին՝ Ե չերա նի; Դ ւրեշտոնի
 Տեռան երա հան Կընի:

Ա քեզեկից՝ սըրտափա փագ,
 զքեզ համբուրել՝ տենչիւ ան յագ,
 զիս ի մեղաց՝ փրկեա ո բագ,
 մեղաց փըրկօղ՝ սր Գերեզ ման,
 Ի մէջ մեղաց՝ անկեալ գե ըի,
 յամն կողմանց՝ գըրուեալ թէ ըի,
 ողորմեա ինձ մեղաւո ըի,
 մեղաց փըրկօղ՝ սր գերեզ ման:
 Ի դուռնըդ գամ՝ թէպէտ լա լով,
 բայց փառըս տամ՝ աղօթե լով,
 լուսոյդ հոտովն՝ ըզմոյլե լով,

մեղաց փըրկօղ՝ սբ գերեզ
ման ·
Բազումք ընդիս՝ ընթացա
կից ·
ես ՚իսէր քո՝ յոտարդ ե
կից ·
սըրբիւհոգւով՝ երկըրպա
շից ·
մեղաց փըրկօղ՝ սբ գերեզ
ման ·
Աւամաւ ՚ի խաչ բեեռե
լոյն ·
արիւնաներկ՝ խոցեցե
լոյն ·
՚ի փառս ՚ի քեզ՝ թաղեցե
լոյն ·
մեղաց փըրկօղ՝ սբ գերեզ
ման ·
Օ աշխարհ ամեն՝ զուա, թ ե
թես,
սիրավ կապեալ՝ յոտարդ բե
թես ·
և համայնքյ նոցա նե
թես,
մեղաց փըրկօղ՝ սբ գերեզ
ման ·
Անմահ փըրկին՝ դու աննը
ման ·
Եղեր տեղի՝ Վարմնոյն Ըաղ
ման ·
և ՚ի հօրէ՝ լուսոյն ծագ
ման ·
անուանեցար լոյս գերեզ
ման ·

❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖

Ա ՚Ի Հոգական է Արք նը Գուշաբերյուն ·
Ա ՚Ի Գողկոթայն՝ բարձր է շինեալ,
պայժառափայլ է յօրի նեալ ·
Արիւնաներկ՝ խաչ է կանգ նեալ ·
Եկայք Ելցուք՝ ՚ի գողգո թա:
Ա Գողկոթայն՝ շընորհա զեզ ·

բողոքովին՝ է՝ ուխտա	տեղ.
հողևքարինքն՝ են մեզաց	գեղ,
եկայք ելցուք՝ ՚ի գողդո	թա:
Ար գողդոթայն՝ մինչ շինե	ցին,
կաթամբ ըզկիր՝ շաղախե	ցին,
զե ըզ Տեր մեր՝ անդ խոչե	ցին,
եկայք ելցուք՝ ՚ի գողդո	թա:
Ար գողդոթայն է գեղե	ցիկ,
՚ի ըրջապատն՝ եկեղե	ցիք,
սր ըզ խաչըն՝ անդ պաշտե	ժիք,
եկայք ելցուք՝ ՚ի գողդո	թա:
Ար գողդոթայն՝ տեղէ լա	լայ,
և ըզ մեղսու՝ մեր քանե	լայ,
ըզդուռն Երկնից՝ սռ բաղխե	լայ,
եկայք ելցուք՝ ՚ի գողդո	թա:
Ար գողդոթայն՝ սարսափե	լի,
յոր աղօթելն՝ ընդուռե	լի,
դիւրին լինի՝ անդ լըսե	լի,
եկայք ելցուք՝ ՚ի գողդո	թա:
Ար գողդոթայն՝ անեղեն	թագ,
տետանողաց՝ կրկնի փա	փագ,
աղօթս առնել՝ անդէն ան	յագ,
եկայք ելցուք՝ ՚ի գողդո	թա:
Ար գողդոթայն՝ է սր վայր	մի,

Համբուրողաց՝ տըն ողոր	մի.
առ գըտանել մեղաց ճար	մի,
եկայք ելցուք՝ ՚ի գողցո	թա:
Ար գողցոթայն՝ է բարե	տուր,
զհայողն ՚ի վէր՝ կանու զար	հուր.
միշտ հոտ անոյշ բուրե ան	դուր,
եկայք ելցուք՝ ՚ի գողցո	թա:
Ար գողցոթայն՝ գերամբար	ձետլ,
յոր խաչեցաւ՝ փըրկիցն օ	ձետլ.
որ զյօհաննես՝ ժոխանա	կետլ,
որդի ետ մօրն՝ ամենօրհ	նետլ,
՚ի գողցոթա՝ տարածե	ցին,
ըզձեռս և զոտ սըն ճակե	ցին.
զմայրիկն ՚ի դէմըն լացու	ցին,
զի սր ըզսիր՝ տըն խոցե	ցին,
՚ի սր յաւ մեր խաչե	յաւ,
՚ի գողցոթա՝ բեեռե	յաւ,
յերեկըն խոր՝ գիշեր դար	ձաւ,
զի արելըն՝ խաւարե	յաւ,
Յայնժամ սր կօյսն՝ ածա	ձին,
կայր առ խաչի՝ պատռանդա	նին.
փետառեր թափէր՝ զմաղն ՚ի դէ	տին,
զի Արհածինն՝ էր ՚ի իւս	չին.

Տող ոռմէւլոր՝ ու նբ Խոշելո-ին ՚ՔՌԵ :
 ՚Ելամուլոհ ձէսէտիյ լէ,
 կիւնահըմըզ՝ հասէպիյ լէ,
 խաչա ըդտոր՝ ըատէթիյ լէ,
 վալիտէսի՝ հուզուրին տէ:

 ՚Եվել խաջը՝ կեօթիւրթտի լէր,
 իւղէրինէ՝ եաթըրթտի լէր,
 եւայսղըն՝ մըիւլաթտի լէր,
 վալիտէսի՝ հուզուրին տէ:

 ՚Եւք եվլատը՝ խաչտան պա գար,
 գանը սէլլէր՝ կիպի ա գար,
 կիւնահըմըզ՝ չիրքին եայ գար,
 վալիտէսի՝ հուզուրին տէ:

 ՚Ստաթ դօդուզ՝ ճումա կիւ նի,
 չաղըրարագ՝ Փէտէրի նի,
 թէսլիմիթտի՝ նուր ըուհի նի,
 վալիտէսի՝ հուզուրին տէ:

***
 Տող ՚Եւրոց նբ, ՅՅորու-ին ՚ՔՌԵ :
 ՚Ասհուի մեծ Հուն արար շին,
 ՚Բըրիստոսի՝ հանրից Փըրկ շին,
 որ ՚ի ձեռն՝ իւրոյ խտ շին,
 յարոց ընդիւր՝ զմարդն առա ջին,
 ՚Եյսօր յարեաւ՝ ՚ի մեռե լոյ,

լոյս ծագեցաւ՝ արտրա **Ճող.**
զհոգիս վըրկեաց՝ ՚ի դըժո **Խոց,**
աւետիս տամ Ազգիս հա **Եոց.**
Լուսաւորեաց զոգիս մարդ **կան,**
ոք Յարութիւնըն պատուա **կան,**
զի Մարմինն ետ մեզ՝ անապա **կան,**
և ոք զի օրիւն՝ իւր վըրկո **կան,**
Ուրախութիւն ճաշակես **Ճուք,**
և սրբութիւն հաղորդես **Ճուք,**
զի ՚ի մեղաց՝ սըրբեաւելի **Ճուք,**
յանմահութիւն փոխազկի **Ճուք,**
Դիւսեալ ՚ի մի՝ փառատրես **Ճուք,**
ըշ յարուցեալըն գովես **Ճուք,**
զլոյս Գերեզմանն համբուրես **Ճուք,**
և զի Յարութիւնըն պատուես **Ճուք,**
Արքաղաքըն՝ Երուսա **Ղեմ,**
ընդ որ և ոքըն Բեթղե **Հեմ,**
որք Հաւատոյոյս՝ մեր եղեն **Վեմ,**
մարտկաց ամուր՝ դիւաց ընդ **Դեմ,**
Տիրամայը ոք՝ Աստուածած **Իմն,**
ուրախութիւն ետ իւր Ար **Դին,**
այսօր ոյք որ՝ սըրդաւո **Ռին,**
սաղայէլի՝ դասուն կար **Դին.**

Տու դորիտբանօրէն ի վերոց ոք Օճանտ
կոչեցեալ Ա-իռոտեղոյն :

Օճանտ քիւցիւկ՝ պիր շէհերտիր,
շէվըեսի հէփնուր ձեօհէր տիր.
մրսուր տէտիքէրի եէր տիր,
կեօրտիւմ անի՝ քի վիւր նուր տիր.
Յիսուս Քրիստոս՝ անտէ տօղ տի,
եւ Փատիշահ կէլեւոյ կեօր տի.
աղիմ վիշքէշէր վիւել տի,
կեօրտիւմ մսուր՝ քիւլի նուր տիր.
Լաշեկի տիր՝ սիւտ մէրմէր տէն,
Պէշեկի լալ՝ իւ կէվհէր տէն.
Եօրթիւսի հինոտ՝ ու եէմէն տէն,
կեօրտիւմ մսուր՝ քի վիւր նուր տիր.
Փատիշահլէր՝ հինոտ եէմէն տէ,
կեօրտիւէր պիր՝ երլորզ կեօկ տէ.
տէտիլէր նուր՝ տօղմուշեէր տէ,
կեօրտիւմ մսուր՝ քիւլի նուր տիր.
Երլորզ իշրէ՝ պիր վարի տէ,
Եուր եվլատին գուճաղին տէ.
Երա ըդտըլար անի տէ,
կեօրտիւմ մսուր՝ քի վիւր նուր տիր.
Հերովդէսէ աախիլո ընտպ,
նէրուտ տօղոին տէյու սօ ընտպ.

սօնրա Ելքորդ՝ իլէ պու լուպ,
կեօրտիւմ մառւր՝ քիւլի նուր տիր :
ԱՐ ծընունդա՝ իրիշտի լէր,
իւչփատիշահ՝ պիր կիրտի լէր.
Պաղտասսարլէ՝ Անելքուն Գառ պէր,
հուզուրէ պաշ՝ էնտիրտի լէր :
Իւչ տիւրլիւ վէշ՝ քէշ վիրտի լէր,
ալթուն պուհուր՝ ապիլցէնտ լէր.
մեծնիւպ անտէն՝ շազ կիթաբ լէր,
ՄՐ ծընունդու՝ վազ իթտի լէր :
Վե սաաթ քի՝ Վրիստոս տոզ տի,
իւոթիւնէ նուր՝ սայպան օլ տի.
Հըրեշտակլար՝ կեօքտէն էն տի,
Փառք ՚ի բարձունս՝ անտէ տէն տի :
Հեփ չոպանլար՝ իշիթտի լէր,
պունէ սատոտ՝ տըր տէտի լէր.
Դուզու վէշ՝ քէշ կիթիրտի լէր,
սէճուն դըլուպ՝ շիւքը իթտի լէր :
ԱՐ արիամ Շովսէփ՝ լէ պէրա պէր,
պիր մազարանէ կիրտի լէր.
Քառասուն ի սագլատի լէր,
Բնսան Եիւզի կեօրմէտի լէր :
Վրառասունքի՝ պիթիւրտի լէր,
պիր չիթթ կեօկերչին՝ ալտի լէր .

սր Տաճարու՝ կեօթիւրոի լէր,
 միւճիզէթլէր՝ չոգ կեօրտի լէր;
 Արդիամանէ՝ վալիսէ սի,
 գուճաղինտէ՝ տիւր տանէ սի,
 կեօք իբէն կէնտի հանէ սի,
 շիմոփ մըսուր՝ տիր լանէ սի;
 Օլնունդոս վար՝ էլլի տի ըէկ,
 հէր պիրի պիր՝ տիւրլիւ ը ըէնկ,
 անտէ դապուլ՝ օլուր տի լէկ,
 կեօրտիւմ մսուր՝ քի վիւր նուր տիր;

Տաճարու կը Սիւնարհէ ցար,
 յարդանդ կուսին՝ բլնակէ ցար,
 զադամային՝ մարմին զւէ ցար,
 և աշխարհի՝ լոյս ծագէ ցար,
 ի յանարսատ՝ կուսէն ծը նար,
 ի իսանձարուր՝ ըս պատէ ցար,
 ի յանբանից՝ մըսուր ե դար,
 և ի մոգուց՝ ըն պատուե ցար;
 Բառասնօրեայ՝ ընծայէ ցար,
 ըստ օրինաց՝ դու ՚ի սա ճար,
 վակէալդըրան՝ բացօղ ցու ցար,
 ՚ի ծերունւոյն՝ անդ դդուե ցար;

• Այորդանան՝ մըկըստե	ցար,
յ Աստուած Հօրէդ՝ վըկայե	ցար.
՚ի ՀՅՈհաննե՝ քարոզե	ցար,
Գառն Վ Աստուածոյ՝ անուանե	ցար:
• Ի ՎԵրնատուն՝ բազմեալե	գեր;
զահեղ Խորհուր՝ դըն կացու	ցեր.
զ Աշկերտացդ՝ ոսարն լըւա	ցեր,
խոնարհուե՝ վարս ուսու	ցեր.
• Ի յուդայէ՝ համբուրե	ցար,
՚ի ծառայէ՝ ապստակե	ցար.
՚ի չար հրէից՝ նախատե	ցար,
կամաւ՝ ՚ի փայտ՝ խաչ բարձրա	ցար.
• Անդ անօրէնս՝ համարե	ցար,
արբեր լեզի՝ և դառնա	ցար.
ուր Վ Անդանիդ՝ անշընչա	ցար,
սուր Գ Եղարդեամբ՝ ըն խոցե	ցար:
• Ի Օովսեփայ՝ պատանե	ցար,
՚ի Վ Մերեզման՝ կրյս թազե	ցար.
վիմով մատանեաւ կընքե	ցար,
՚ի զինունորաց՝ պահպանե	ցար:
• Ի դժոխս իջեալ՝ աւերե	ցեր,
զ Ա Դամճնեգովքն՝ ազատե	ցեր.
զ Ա Աքայուե՝ դուռն բա	ցեր,
և մեղ ձըրբ՝ պազեե	ցեր.

Ա ս բ Պ ե ր ե զ մ ա ն է ն յ ա ր ,
 բ ա զ մ ա ց յ ա յ տ ն ի ե ր ե տ յ ա ր .
 ը ն դ ա շ ա կ ե ր տ ս ը ն բ ա զ մ ե ց ա ր ,
 յ ո ր ժ ա մ փ ա կ ե ա լ դ ը ր ո մ բ ք ց ու ց ա ր ,
 Ա գ ա լ ե լ ի ա տ ա պ ա գ ն ա ց ե ր ,
 ա ն դ զ լ ո ւ ա ր ե տ լ ս ը ն օ ր հ ն ե ց ե ր ,
 ՚ ի հ ե թ ա ն ո ս ս ա ռ ա ր ե ց ե ր ,
 և ք ա ր ո զ ե լ պ ա տ ո ւ ի ր ե ց ե ր ,
 Յ ե ր ո ւ ս ա լ է մ կ ա լ ա ս ա ց ե ր ,
 զ լ ո ւ ս տ ո ւ ա ծ չ ո գ ի ն ա ռ ա ր ե ց ե ր ,
 ն ո վ ա ն լ ե զ ո ւ ս բ ա ժ ա ն ե ց ե ր ,
 և շ ը ն ո ր հ օ ք զ ա ր դ ա ր ե ց ե ր ,
 Ի ձ ի թ է ն ե ա ց լ ե ր ի ն գ ը տ ա ր ,
 յ ո ր մ է փ ա ռ օ ք վ ե ր հ ա մ բ ա ր տ ա ր ,
 դ ա ս ո ւ ց վ ե ր ն ո ց ա հ ե ղ ց ու ց ա ր ,
 և ը ն դ ա ջ մ է չ օ ր բ ա զ մ ե ց ա ր ,
 Ո վ Տ ը Շ ո ւ լ ի չ ե բ ա ն ,
 կ ր ե ց ե ր կ ա մ ա ն պ ա յ ս ա ն ե ն ա յ ն ,
 ը ն ո ր հ ի ւ ք ո ւ ս ը Տ ն օ ր է ն ո ւ թ ե ա ն ,
 ա ր ժ ա ն ա ց ո ւ ք ո յ ր տ մ ս ո ւ թ ե ա ն ,

լ ի լ ն .

Պ ա շ ա տ ո ն է տ ա բ ը ս ո ւ Բ ա ր է կ ա ն ի ն ը մ բ ա ր
 ՛ բ ա ն ի ն ը մ բ ա ր ։

Ա սկզբանէ՝ Բանն Առողու	Ճոյ,
Ըզ հողածին՝ քնուի մար	դոյ.
Եզե մարմին՝ առ փրկէ	Ըոյ,
Ե՛ի մեղաց՝ ազանէ	Ըոյ.
Դ ամբար լուսոյ՝ արդարու	Թեան,
Դ ազար քարոզ՝ ճշշմարտու	Թեան.
որ ցուցար մեղ՝ գուռն յարութեան,	
և ճանապարհ՝ արքայու	Թեան.
Վ ըի Դ ազար՝ իմ սիրա	կան,
Եկ մի մընար՝ ի գերեզ	ման.
Տէրըն կոչեաց՝ և զքեզ եւ	հան,
ի դժոխոցն՝ անընդա	կան.
Օ ու արթնոց նըման՝ ազնիւ լու զար,	
որ և անմեղ՝ մաքուր ար	դար.
զձայնըն լուսար՝ ըզ կենա	բար,
ըորեքօրեայ՝ մոռեալու յա	ըմար.
Վ րարչասէր՝ բարք գովին	լի,
լուսաճաճանչ՝ և հրաշա	լի.
անունակիցդ՝ իմ սիրե	լի.
զազար անբիծ՝ զարմանա	լի.
Տ ուտեալ խրդառակս՝ հոգւովարկար,	
զքեզ աղացեմ՝ միշտ անդա	դար.
զյւտնեալ ծառոյդ՝ մի մոռա	նար.
ովսրբազան՝ տէր իմ Դ	զար.

Ճաշ է շեր նիւ, Արքայեախն.

Կանանցածին չէ յարու ցեալ,

մէժ քան ըզքեզ այր զօրա ցեալ.

Ի հոնէ է այս ժանու ցեալ,

Խընդրակատար սբ Ալարա պետ,

Գայր Ալյսն առ մայր՝ քո յըպացեալ,

Դու յարգանդին զայն իմա ցեալ.

Երկիրպագեր անդ լսաղա ցեալ,

Բարն սատար սբ Ալարա պետ,

Օ աքարիս հայրդ համրա ցեալ,

Ի քում ժննիւան բերան բա ցեալ.

զանունդ նոյնան նէս կարդա ցեալ,

Հնորհապատար սբ Ալարա պետ,

Ի սդ մէջ կապեալ զմաշկեայ գօ տի,

բընսկեցար յանապա տի.

Դըրւշտակի դու հանաս տի,

Նըմանցար սբ Ալարա պետ,

Ի ու արուսեակ ծագման Արքիւոյն,

Ընդունարան շորչաց Դ գւոյն.

Ո Աշերտիւ Հ Ո Ա

Ընտրաւ գլուստ սբ Ալարա պետ,

Ջեռամբդ առեւա ըզքուր գետոյն,

Ասկէր վերայ օրհնեալ Իւլ խոյն,

Տաճյնի հօր վլկայե լոյն,

արժանացար՝ սբ Ալարա պետ.

Հայն բարբառոյ՝ մակ անոնա նեալ,

Ճշմարտուե՝ միշտ հաւա նեալ.

Ըղէրովլէս՝ յանդիմա նեալ,

Գըւխատեցար՝ սբ Ալարա պետ.

Ի գըժոխսըն՝ քարոզե ցեր,

Տըն ըզգալուստ՝ աւետե ցեր,

Որով զտրումեալս՝ լախացու ցեր,

ուրախարար՝ սբ Կարա պետ :

Դովիլի ես՝ դու զանա զան,

Կենաց մերոց՝ ես գաւա զան.

Քըմսառնեից՝ լեր աւտ զան,

ովլսրբարար՝ սբ Կարա պետ :

Առաքելոց՝ Արդարէ ից,

Արտիբոսսաց՝ Քահանայ ից.

Ճըլինաւորաց՝ Ալրբոց հան ըլից,

մեծ կոչեցար՝ սբ Ալարա պետ :

Քո աղօթքն է՝ ընդունա կան, կան.

բարեխօսեա՝ վասն մարդ կան.

որ անուանիս՝ Աշու Անլ գան,

հոգեպարար՝ սբ Ալարա պետ :

* * * * *

Գւշտան, Եղբայր, Արք, Հօրն Գրոյն

Կրիտորի | Հայութաբարչին :

Անակ անուն՝ Հօրե ծը նեալ,
Երբ ՚ի փըշոյ՝ մեզ վարդ բու սեալ,
Չիմաղէոսի՝ շնորհն ա սեալ,
Մըլդ ՚Իրիզոր՝ հայր մեր ընարեալ,
Դառնագոյն վա՛ Լ'զգիս տանջեալ,
Բարչարտնոց՝ նահատա կեալ,
Ներ դառնաշունչ ոմից բնա կեալ,
Ըստանորիչը՝ օրհնեալ գո վեալ,
Լ'ձ որդւոյն՝ յերկիր ի ջեալ,
ահեղ Լ'նուամբ՝ իւրովկա ջեալ,
Երկնանըման՝ Լ'թու կազ մեալ,
Ըստանորիչը՝ եղբ բազ մեալ,
Տանըս հայոց՝ հովիւ կ յեր յեր,
Ըստանորիչը՝ կատարե յեր,
Հօր Լ'յ ընծայե յեր,
Ըստանորիչը՝ գերազան յեր,
Աբ Լ'ռաքեալ չորեքտա ասն,
և Ա'ովիսիսի՝ համանը ման,
Քանոն վարուց՝ ձրշմարտա բան,
Ըստանորիչը ըշտ ուրբա զան,
Պարմանք եղեր՝ համայն Լ'զ դաց,
Նախապատիւ՝ հայրազե տաց,
Չահ և պըսակ՝ Լ'հեղը յեաց,
Ըստանորիչը՝ հայաստա նեաց,
Հայութան 36

Անդ ՚ի Աւագուհ՝ Տըգնեալլե բին,
Հիացուցեր՝ ըզ զօրս վէ բին.
Տըգնակացեալ՝ վարուք քոյ բին,
Լուսաւորիչը չըդ մարդկաց բին:
Օ քեղաղացներ՝ միահա զոյն,
աղացաղ գոլ՝ հաս որ գոյն.
Վըրեկել ըզմեզ՝ յանշեջ հը բոյն,
Լուսաւորիչը չուդ մաքրս զոյն:
Օ կըրտաերորդիքս՝ ՚ի Ֆընունդ քոյ,
Կըրեկեալ զերծա յամեն փոր ձոյ,
և ՚ի հնարից՝ հին թըլնա մոյ,
Ուսաւորիչը՝ Աղբես մե բոյ:

Ի հոգելոյ քարե Ամբեա Պարտերէ
Ալուսանդրանցուց շրատիւնը չե ունա
Տու, ոյ յանդրան նէր Պարտերէ շիւ
Տէր ուշեաց առաջեւ լիւն:

Ավանապարհ բորի օք սուս,
Դուռը կենաց՝ մըտից Քընս սոս,
որք ՚ի Ֆովու են կենցա զոյն,
Ըլքեզ ունին մրայնակ յոյն,
Տէրունակրան՝ Աւիսաւա բաց,
՚ի սէ Տեղիս՝ քո դիմո չոց,
սիրով քոյին՝ ըզմայլո չոց,

Ը ը ու շ ե կ ի ց՝ յ ա մ է ն դ ի լ ա զ .
Պ ա շ ու ր ս ի ր ո յ դ՝ յ ե ր կ ի ց պ ը կ ե ր ,
գ ե ղ ո վ ս ի ր ո յ դ՝ բ ո ր բ ո ք ե ց ե ր .
Ը լ Տ ե ղ ի ս ը դ՝ զ ո ր ս ը ն տ ր ե ց ե ր .
Ա ր կ ա ր ո ւ ս ո յ դ՝ մ ե զ դ ե ղ ց ո ւ ց ե ր .
Ա բ հ օ կ ո ր ո յ ՝ բ ա ժ ա կ ա ր ը բ ն ,
և հ օ կ ո ր ո յ ՝ ե ղ բ օ ր ք ո յ ի ն .
ա ղ ո չ ա ն օ ք՝ Պ ե տ ր է վ ե ր ն ,
ո ւ խ ո ւ ա ն ո ր ա ց՝ տ ո ւ ր հ ա յ ց ե մ ա ն ,
Գ ե ր ե ղ մ ա ն ի ք ո ր հ ա մ բ ո ւ ր մ ա ն .
գ ո ղ գ ո թ ա յ ի ք ո ւ ր յ դ զ ե ն մ ա ն .
ս ո ւ լ ի թ ո ւ ո յ ՝ ե ր կ ն ա ն ը մ ա ն ,
զ ա մ ե ն ե ս ե ա ն ՝ ա ր ա ս ը մ ա ն .
Դ ա ռ ն լ ի յ ա ն մ ա հ զ ե ն ե ա լ ,
փ ա ռ ա ն ո ր ե ա լ մ ի շ տ լ ի յ ո ւ պ ե ա լ .
զ թ ե ր ի ն հ ա յ ց մ ա ն մ ե ր ո յ լ ը ց ե ա լ ,
ե ր ր ո ր դ ո ւ ե ն ՝ տ ո ւ ք ն ո ւ ի ը ր ե ա լ .

Տ ե ր ո ղ ո ր մ ե ա ։ Տ ե ր ո ղ ո ր մ ե ա ։

Տ ե ր ո ղ ո ր մ ե ա ։

Տ ե ր ո ղ ո ր մ ե ա ։ Ա բ հ օ կ ո ր ո յ ՝ Պ ե տ ր է վ ե ր ն ,
Ե ւ կ ո ւ ր ո ւ ն ՝ Ո ւ ե ր է ի ս կ ո ւ ր ո ւ ն ։ Ո ւ ե ր է ի ս կ ո ւ ր ո ւ ն ,
Ք ո ւ ր ո ւ ն ։ Ո ւ ե ր է ի ս կ ո ւ ր ո ւ ն ։ Ո ւ ե ր է ի ս կ ո ւ ր ո ւ ն ,
Ի ս ա ր ա գ ի ր պ ա ն դ ը ն ս ո ւ թ ե դ ա ն դ ա ։

չեմ. սիրով քոյին խոր խոյնցեալ կո
րի հառացեմ. ՚ի կարօսոյդ զեղեւլի
անձն իմ մաշեմ. ԵԷՄ քաղաք ազնիւ
Հոգւոյս ցանկալի:

Պատկ ծաղկեայ շափուղար դովելի.
տաշտակ խնկոց իւղեվեցոց բուր
մամբ բարելի. ՚ի քեն բաշխի ներո
ղութի բաղձալի. ԵԷՄ քաղաք ազնիւ
Աթոռ Տիրական:

Օր լուսաւոր դու աշխարհի ծաղե
ցար. Ե քան զեթեր վերին պայծառ
շնորհիւ ժայլեցար. օճական աթոռ
մերկրի կառուցար. ԵԷՄ քաղաք ազ'.

Դ եկ և գուխ Ալյսերապերճ քաղա
քաց. ալենեքեան հընտզանդին քոյոց
սրբութեց. Երկրրպապեմ հեղմամբ
առառ արտասուաց. ԵԷՄ քա՛:

Ար յայնցեր ըզնազելի սիրոյդ ծոց.
Եհիքեղ տանիւ զօրեցեր զանտունելին
բոց. որով եղեր սերօք մաքրիւ մեր
Հոգւոց. ԵԷՄ քաղաք ազ'.

Աթյն սրբոց սեղին ՚ի քեղ յայնանայ.
զնացք գետոց ներոզուե ՚ինա ծովա
նայ. տարտամ հոգիս արբեալ անտի

զովանայ. Եհմ քաղաք ազ".

Ա իրաւորեալ անձանց բարւղը մըիսի
թար. սպեղանեաւ բժշկութե յոյժ
առողջարար. մայրականաւ իսկ գթու
թք որբարար. Եհմ քաղաք ազ".

Ա ըդեօք ուր երբեք գըտանի քեզ
նըման. լայնածաւալ ծով իրնամոց
հոգւոյս զովարան. միակ դու պայծառ
աղաւնիդ աննըման. Եհմ քա".

Բ ԵՆ համայնից ՚իքեզ ունիս շնորհա-
տու. բաշխող անհուն գանձուց բա-
րեաց հոգւոյս այցելու. բոլոր ազանց
Բ ըրբստոնեից լուսատու. Եհմ քա".

Դ արեիր հըրաշակերտ շինուած երջա-
նիկ. ՚ի քեզ Եհմ զարիւնն անբիծ
գառն դիեցիկ. որով Եղեր գեր քան
զընաւս գեղեցիկ. Եհմ քաղաք ազ".

Ե ծային խորոցն անձառ դիտանոց. Ե
գեմական դըրախտ Եղեալ քաղցրիկ
ծաղկւնոց. համանըման արքայութեան
Ծ ուարթնոց. Եհմ քաղաք ազ".

Պ արտէզ փակեալ արքայութե լի հոգ-
ւով. դրախտնըոնենեաց կարմրացէալ
Ե գեղեցիկ գունով. աղօվտնու Եր իսուն
Հ աղօվտնու Եր իսուն 40

կըս անոյշըս բութելով . եհմ քա'' .

Երանաէ է տ հանգըստարան մեր Փըրէ
չի . քաղցրաճաշակ ուղիսից դժոխութն
փափկուե տեղի . դու ես ջըբհոր չը
ըրոյն կենաց ըղձալի . եհմ քաղաք ազ'' .

Տիրական տեղի տուն լ ամմանուիլի .
քաղաք աղինատարաս գեղցկաշէն պան
ծալի . դաշտիկ ծաղկափայլ երկնաեր
փըն շընորհալի . Եհմ քա'' .

Լ ա' երանի ի քեզ ներկոյ եղելոց . տուն
Ա յ և դուռն երկնից սրբուի պէց . ա
ռիթ քաւուե մեղուցել մեր հոգւոց .
Եհմ քաղաք ազնիւ աթոռ տիրամբան .

*
Գաշունն առցեռն է Սբոյ Աբ Յանիբոյ ,
Դիմիտրէ Ահրոնի բոնուիլէ . որ հիգի՝
աղ Տեւոնի .

Փիւսէր իքէն չքէր իտիմ Ա' ո
Եագուպին հասրէթին . շիքէր
կորափւմ նուը մեզարին սեյր եյլէ
տիմ աղյնէթին .

Օ էյնէթինէ կող դամաշոր հաղ
նազարտէն սակլատին . ազլի քիքէ
հիշորդշմաղ թամվիրի եօդ ու թին .

Աւելի զերիւ տիւրտէն տիր՝ լաւ
կէվհերտէն քեանի . մուշզղին միւ
տէրրիսի չօդ՝ խուզ խուրլէր խըզմէթի
խըզմէթի ղայէթաւէն չօդ տուրիտէնի
չագ՝ սագլառն . կեօրէնլէր շաղ՝ մւս
րուրօյուր՝ չօդ տուր չագըն հիբմէթի
Աւունի տէր՝ կեօռոփիւմ շաջորը՝ ցէր
նէթինի շանինի . կեօնիւն Երլոր՝ զինէ
պէնղէր՝ դանտիլէրին՝ քիւնողէթի .

Աւ ու և ու կայա, և շառ ու աղնոյն
երգի :

Դիւմիւ այէմ՝ հասրէթ չերէր՝ մար
եագուղին եերինէ . նիւէ չիւնքեար
նիւէ Պարէր՝ եեթմէտիրէր՝ սրրինէ .
Տիւ հիւ մթհի օլունմաղ՝ նի՛ ծէ իթ
ու մ՝ մթհինի . պու շիրիմ՝ կիւշ
հիւյիւպ՝ մուդլու կէւէն կեօրէնէ .
Աեօրէնլէր տօղ՝ բու սեզյէօին՝ մեծ
զիւմտէ վար՝ մի խիլոք . նաս իշնուն
պիր տախին եօդ՝ շիւքթւրաիդէ վիրէնէ
Աիմիւզէրի՝ չօդ տախմ վար՝ շեյուն
եօրուն պաղլէմի . կէլիւպ զիյարէթին
իթմէզ՝ դափմը տրր սիմ՝ զէրինէ .

42

Անզէ տէրիմ՝ պէ հեյ պայլէր՝ կէլի
կեօրիւն՝ կեօղ թլէ . ու տէմ տռաւ՝
իտէպինիզ՝ սէրունինին՝ սէրինէ ,

Դարբէու՝ ու Եւան, ու երգէ ապ
Ա պատի, թահ-քայտնէ ու բի :

Չօդ շիւքիւրլէր օլսուն՝ չադ կէր
տի կեարէ, կեօրտիւմ Ա արեազու
պին՝ քիւնպէթին պաշի . սէրիմեւընէ
սիւրիւպ թիւրապըն եօփափիւմ, օրս
սս տէփ'րէնափ աշգըմ՝ աթէշի :

Հասրէթիմէ՝ եւթափմ միւրանըլը ալ
տըմ, Ա եվլա գըոմէթ՝ իթտի պապին
նէ կէլորիմ. տէրունիմոն՝ նիհանթւմ
մանէ տալտըմ, կեօղլէրիմտէն՝ տէզը
տիւմ գան թլէ եաշի :

Աիւնահքեարէ՝ նատիյոդ ինը Ետի լիիւ
սս, տէրկեահինտէն՝ պիզի իթմէ՝ տի
ճիւտա . կիրտիմօթաղինէ Եւթայիմ՝
միւրատա, կեօրտիւմ Ա արեազու
պին մէզարին դաշի :

Ա զւլյիւպտէ՝ եւրէ վուրոտում՝ տի
շիմի, Եշիկինէ՝ սիւրտիւմեիւղիւմ՝
կեռզիւմի . Երայերլէր տիյնէին պէ

Նիմ՝ սեղբեւմի, կելին կեօրիւն՝ տիւ
ճիհանըն՝ կիւնէշի :

Պուտառւ շերիք՝ տէրլէր կեօրիւն՝ լէր
պիլիւր, սէրունի տէր՝ կելին միւրա
տրն ալուր, նիչէ մալ սահիպի պիյ
միւրաս գալուր, չար գըպլետէ եօդ
տուր ագրանընընէշի :

*
• Կ ցւո Ա վ է հ թ . ո ղ Ա ո ր ս տ ի , խ շ ւ :
• Լ ի ճ է մ ե թ հ ի յ լ է ս է մ գ ո ւ տ ս ո ւ շ է
րիքի, կելին կեօրիւն՝ խաղնուլլահնն
վարինի. նաս իշինուե ճիհան տէնի՝
լէն պուտուր, կելին կեօրիւն՝ պազ
չւսինի՝ պաղինի :

Չօդուն չեքեր՝ իտիմ պէն հաս՝ ըէթի
նի, ալ՝ մ պիլիւր՝ նիչէ միւճի զէթինի.
կելին կեօրիւն՝ խուպ զէյն՝ թինի, շիւ
քիւր եօփորիւմ՝ խաղնուլլահնն եէրինի
• Ա ն չ է Փ է յ ղ ո ւ մ՝ պէրին մէզարը վար
տըր, խոտնըն թիւր՝ պէսի ճիւմըն տէն
սէր տիր. Հաղ եօկմիւշեարաթ մըշ
ճիհան՝ տէ պիւր տիր, կելին կեօրիւն՝
ահմէր միւնէվ վէրինի :

Մար Եագուողին՝ ճիւմըն մէսքէնի

փաք տըր, մասրուքին եւթիւրէն և
րատան հագ տըր . պիլլուր գանտիլ
ւըրին թասվիրի եօգ տուր, տօնատըր
լար չէվրէ եանըն՝ եւրինի .

Այէրունի տէր՝ շիւքիւր այն իլէ կեօր
տիւմ, մէրմէր էշինինէ եիւզիւմ
սիւրտիւմ . անտէն իազնուլլահըն Պա
պինէ վալոռում, կեօրտիւմ Տէսթի եա
ըըն նուր Անզարինի .

*****
Երէի ևս և ոյս ու կայն, Անտիւնիւն
Խիմիտա սերուէն էօկէմիմ՝ հայի
դուտսու շէրիքին . հեր շէհերտէն
միւպարէք տիր՝ Եօլի գուտսու շէրի-
քին . վէք զիյատէ գօդուլի տիւր՝
կիւլի գուտսու շէրիքին . կիւզէլ
Քարսի արէպի տիր՝ տիլի գուտսու շէ-
րիքին . հեծ պիր տիյարտէ պուրուն
մազ՝ պալի գուտսու շէրիքին .

Հէնի եօգ տուր պու ճիհանտէ՝ եա
րաթմըշտըր հագ զանի . Անզլս սուլի
կեօրտէն վիրիւր՝ դաշտոն եւթիւր
նանի . չէշմէսի իրմաղի եօգ տուր՝
հաճերտէն տիւր մէքեանի . Ալլահ

ամանեթ օլսուն՝ Պահքիյդ իլէ ըուհ
պանի. Հատուեն աշուրի կիւղէւ տիր
իլի գուտսուշէրիքին,

Ճիւմկէ ալէմ հասրեթ չէքէր՝ կիւ-
շէլ խամիւ ատընա. հէրքիմկէլիւպ
կէօրիւր իսէ՝ միւշմագ օլուր տատը-
նա. քիւմ քի կէօրիւր այրը տիւշէր՝
հէր տէմ սալար եատընա. սըոգ իլէ-
զիցարեթ իտէն՝ իրիշիւր միւրտուլնա.
մաղրիոց մէշրիգտէն կէօրիւնիւր տա-
լի գուտսուշէրիքին,

Գլումեթ օլտի շիւքիւր կէօրտիւմ՝
Քաղկյութ օթաղինի. հէր եանընտա-
սէյրիյլէտիմ՝ պաղչէսինի պաղինի.
պիր գաճ քէրրէ չըդտըմ կէօրտիւմ՝
Համբարձումին տաղինի. պէ էրէնլէր
պէ հէյ պայլէր՝ տէտիմ սէօդիւն սա-
զինի. պէն սէրունի՝ տախի օլտում՝
գուլի գուտսուշէրիքին.

Երեւ ող Աւայտ Տէրուն՝ Եւրու Տո-
ճորէ ԱԵ Շնորուն Քը:

Եիձե էօկսէմ ող Յարութի, գաճ
ոփլէրին եօգ թասլիրի. կիրտիմ

ՀԵՎՐԵ Եանըն կեզտիմ, պութիհանտէ
Էօդ Երպապի :

Իսա Ամբոխն կեօրտիւք ԵԵրի, պիրեր
Կիրտիք հԵփիչչըրի. Եօփտիւք ԱԵրմեր
Նուր Ա'Եզարի, պունտա տըր ԵԵր

ԿԵօք սահապի :

Եւքիւր կեօզիւմիլէ կեօրտիւմ,
Թիւրապինէ Եիւզիւմ սիւրտիւմ.
աղլէյիւպ այաղա տուրտում, պագմա
ղա իւթտիմ հիճապի,

Դըրդ տեօրիծ գանտիլ միւտէմ Եա
նար, օն ԵԵտի տէ միյանտէ վար. գա
փանում իւսթիւնտէ գօնար, սէր

Ճ'երճիս փեյղամպէր նապի,

(Օն իքիլէր թաբօր տեօնէր, Ա'Եզար
տէն օլուպ միւնէվլէր. Եզէլպիզիմ
գանտիլ Եանէր, օն իքինին պիր մէզհէպի

Հաճէրտէն տիւր տուրագլէրի, հի
սապսըլտըր տիրեքլէրի. ալմուն հԵլլէ
Վարագլէրի, թանվիրլէրի մահիմապի:

Քիւնպէթի չոգ Եիւճէ ուլու, իշին
տէ րուհպանի ուօլու. կիւրու հի իւս
նըն գուլու, իշինտէ վար պիր գոչ ճառչի

Պազեյլեթ տիր ճիւմը եւ երի, իշխնու
նաղիւլը վարի. կեօպիւմ իլէ կեօրտիւմ
նուրի, օլ տէմ չեքորիմ իծթինապի.
Ա, էրուէ պիր քէմ ատէմ վարսէ, միւս
թէհադըն Անվլա վերսէ. հեր քիմ
նուրէ եալան տէրսէ, ախրէթաէ չէ
քէր էզապի:

Խուզքէ կիւշ թտին վազիմէ, եախշի
տիյնէլին տէօղիւմէ. տուախտէսիզ էօ
զիւմէ, կէլին կեօրիւննուր թիւրապի
Անրունի տէր եօխսուլ վարա, շիւ
քիւր կիրտիմ նուր Անզարա. ճիւմ
է գավիմ ու գարտաշլարա, գըսմէթ
էյլէ սէն եա թապպի.

Այս ևս Առբատի, Տմէսնիք ուսուլ.
Ա վիմ եղըազք յականջ առեք զիմ
բանըն, աննըման է սբ Յակոբայ Տաճա
րըն. սարսափելով մըտի սբ Գևրեղ
մանըն, լալով համբուրեցի ըզ շերմին
քարըն:

Աբ Յաղուի մեծ է սբ Յակօք դարէ,
Առղումնի տաճարն՝ անտի այլ վարէ.
ինքն ՚ի տէղ բարձրէ՝ բոլորըն սարէ,
արիք տէսէք ըզ Բարիստոսի եղքայրըն:

Ամիրայք և Պարոնք՝ գուք ում ըսպա
սեք, եկայքը ըւթի սբ տեղին տեսեք.
միոյն հազար տայ ձեզ՝ ընդէր անյօյս
էք, մեզ բարեխոռն լինի | Ճամայըն :

Ի գերեզն լ' ճաճնի շատ լա ցի,
զաջս մրտաց ըկաստութ անդ բացի.
ի՛ ոզարու գերեզմանըն գընա ցի,
անորի եւի ի Համբարձման սբ գարըն :

Ալ Համբարձման յերին մի կողմըն դեղ
է, մեղանորաց փրկիչ հիւանդադ գեղ
է. եկայք տեսեք բնչոցէս աննրմանտեղ
է, մահտեսի սէրունդիտ տեսի սբ սահ :

Այս եւ լ արսեի, եւ վրա, ոք Փրկչավուն
ին որէ եւ ոք Քաղաքին լցէի :

Ի կանծ դիք որ դովիմզի մենափրր
կից, կենդանեաց մոռելոց կեցու
ցիչ փրկիչ. ախտաժետաց բըժիշկ դի
ւոց հալածիչ, միմարաց տգիտաց
ուսուցիչ փրկիչ :

Ի Բամբ շիրմէն յսին տեղին բերին,
ի խորանին ներքոյ սմեծ վէմըն գրըն .
ըորո կողմըն սադ թողին պատուական
քարին, պէս պէս մեղաց չարեաց ազա

աիչ փրկիչ :

Ամենայն սբ Յեղին խորհըրդական է ,
բոլորն ամէն Արքոց աղօթարան է .
սրաբանն ի միջի խիստ պատռնկան է ,
գիւահարաց ախտից վարասիչ փրկէ ,
Ո՞ր կողմն սբ Փրկչին մեռելոց թաղէ :
միւսկողմն սբ Արքու այլազգեաց տեղէ .
և այլըն ձրթենեց՝ պարտէղ է պաղէ ,
յոյս մեղանորաց է՝ և քանիչ փրկիչ :
Ո ահտեսի սերռւնիս՝ գովլցի այսքան ,
բերան առնուլ գովլէ չէմ ես բանա
կան . ամէն ուխտատէղիքն՝ են յոյժ
պատռնական , բանսարկու թշնամեաց՝
հալածիչ փրկիչ :

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★
Դաշտանի ի շերոյ սրբուհու Ամածնին . . .
երէի՝ ոչ Ա որ ո՞ր , ի՞ւշնու :

Ո ալիսէ Առւլդանըն շերին կիւշէ
տին , միւտէ մ զինտէ կիւշի՝ Ա արի
ամ անէնին . Ճիշանէ կելմէ միշ պէօյ
է պիր վլիի , Ա էլերտէ եօդ էլի՝
Ա արիամ անէնին :

Գ յազիւթը լի տօղտի աւընի զա թի ,
ալէմէ եւթիշիւր չոդ միւճիղէ թի .

ԱՌԵՎՐԱՅԵ ԽՈՇԱԿ ԿԵՇԵՐ ՀԵՎՇԵՔԵ ԱԹԻ
պիր տախիե օդ էշեն՝ ԱՐԵՎԻԱՄ անենին:

ՏԵՐՈՎԻՆՍՏԵ հեքսեցքէ շլեք կեօրմէտի
նէմազին սատրինտէն դաշրա սալմատի.
քեաղիայ սեօզին տէհանինէ ալմատի,
միւմինլիքտէ իշեն՝ ԱՐԵՎԻԱՄ անենին:

ԱԵՐՈՒՆԻ տէր ԽԻՇԱՏԱ տիւնեայի
տիւզոի, չար ԱԵՎԻ ինժիլտէ մանա
սըն եազտի. օթուզի չու չըլ քանիձի
հանտէ կեզոի, ալթմըշիւչ չըլ եաշին՝
ԱՐԵՎԻԱՄ անենին:

*
Ա Է ՐԱՄԻՆ ՚Ի ՎԵՐԱ, ԱԲ ԱՌԵՎԻՆԻ. որ ԵՐԳԵ
ռազ Ա ՎՐԱՄԻ, ԴԵՐԵՎԱՆ:

Խաղթիտա կեօքտէն՝ պիր ԱՌԵԼՔ էն
աի, կեօրտի նուր տըռարը՝ ԱՐԵՎԻ
տմ անենին. Հագըն տէհանինտէն՝
սէլամը վիրոի, ալտը քէմ իդրարը՝
ԱՐԵՎԻԱՄ անենին:

Լագրուրընը ալտը՝ կեօկէ չեքիլտի,
ԱՐԵՎԻԱՄըն իւսթիւնէ՝ նուրի տէօ
քիւլտի. ԵԵՐՈՒՆ կեօկէ նուրտան՝
ոբրեք տիքիլտի, կեօթիւրտի խապէ
րի, ԱՐԵՎԻԱՄ անենին:

Ասպէրի Ա'նելը՝ Հագա եւթիւր
տի, զօգուց մահ վէ պէշկիւն՝ մուդ
լու պիթիւտի . նուրտան նուր Փիւ
սէրի՝ տօղտու կէթիւրտի, տաղըլտի
էքքեարի՝ Ա'պը” .

Տաղըլտի էքքեարի՝ սարտը փիւսէ-
րի, մէուրուր օլոի կիւլտի՝ էօփտի
Հագ Պարի . տէսթ փայբնէ սիւր-
տի, եիւզ իլէ սէրի, Խոս էմտի շիրի՝
Ա'պրիամ անէնին .

Ե իրի մէուտէն էմոի՝ էետի՝ պարբնի,
թէսի մըթտի Խիւտա՝ ծիւմէ վարի
նի . մոււրտէ իյլէտի՝ խուպձէ եէրինի
շազ օշտի Փէտէրի՝ Ա'պրիամ անէնին .
Փէտէր իլէ շազ օ լուպ տէ կիւլտի-
լէր, իւչ Հիւնքեարլէր խապէրինի
ալտիլէր . ելսրդ իւէ կէլիւպ՝ եէրին
պուլտիլէր, հիւնքեարյար Հիւնքեա-
րը՝ Ա'պրիամ անէնին .

Հիւնքեարլէր իւէրի՝ պիրէր կիրտի
լէր, իւչի տէ իւչ տիւրլիւ՝ Հագը
կեօրտիլէր . պիրի սիրդն սօրուպ՝ խա-
պէր վիրովլէր, սէյր իթտէր եէ-
րի՝ Ա'պրիամ անէնին .

Ե էրինի կեօրտիւլէր՝ շոլ իպնուլըն .
մի ծիզէթի չօգ տուր՝ զանի Ա'լլան .

Էօփտիլէր վայենի՝ ոլ շահլէր շահըն,
կեօրաիլէր սէթթարը՝ Ու արիամ
անէնին :

Աէթթարն ութթարի՝ իլէ տինտիլէր,
վէշքէշէրին վերուպ՝ կիրու տեօնտի
լէր. եօլս տիւշիւպ տիւլտիւլէրէ
պինտիլէր, օլտիլէր թիւճճարը՝ Ու
րիամ անէնին :

Ու իւճճար կիպի տաղըթ՝ տիլէր շիքեա
րի, հէր քէս արզուլէտի՝ կէնտի շէ¹
հէրի. չեքտիլէր տեօքտէլէր՝ գալծար
պէհարի, պիլմտիլէր սըրըը՝ Ու
րիամ անէնին :

Սիհան պիր սըր իտի՝ կէլտի ճիհանէ,
սէսի կիթտի հւնիս թանէ եէմանէ .
հագ տէհանտէն՝ պիր սէս կիթտի
տամանէ, եէթտի պիզէ ճարը՝ Ու
րիամ անէնին :

Ճար իթտի Ու ազարա՝ սիրիթի խիւ
տա, շէյդանըն կիւշինէ՝ տիւշտի պիր
սէտա. քէրէմ իթտի պիզէ՝ եէթտի
իմտատա, պիր տէ եօգ ույարը՝ Ու
րիամ աէնին :

Ույարը եօգ պիրտէ՝ սէօյլէնիր պիր

տա, սասմանտէ իպլիսլէր՝ իյլէտիլէր
սատ. Հադ սագէրտէն պիզի՝ իյլէտի
էղատ, կեօրտիւնիզ հիւների՝ Ա՞-
րիամ անէնին.

Հիւների եւ թիշիւր՝ օխսուլէ պայէ,
Խստ կիթտի կիրոփի՝ քորդանան չայէ.
Միւճիզէ թիլէտի՝ ճիւմլէ տիւնեայէ,
Ճուտը միւնէվլէրի՝ Ա՞արիամ անէնին:
Ա՞իւնէվլէր Ա՞արիամըն՝ շիրի սեցլէ
տի, աշգըն տէրեասընի՝ նիհան պօյլա
տի. Աէրունիյէ Ա՞վլա՝ գըսմէթ ել
լէտի, կեօրտի նուր Ա՞եղարը՝ Ա՞ա-
րիամ անէնին:

*** * *** * *** * *** * *** * *** * *** * ***
Տու ոք, իուչին ՚Կ Ա՞շոկ անուն ունին.
յւուց գումաւ:

Ա՞իւտ որ ընդ Հօր՝ էնա պարզ մի,
որ ընդ աջմէ՝ նորին բաշ մի.
այսօր ում խաչ՝ աթոռ կող մի,
հանդչարան մի՝ ոչ դըտա նի.
Կ արակցեալ ընդ՝ մարմնոյ բանի,
որ բարձօղնէ՝ մերոյս ցանի.
իսկ այժմ ՚իխու չին ծառա էի,
ջըրատու մի՝ ոչ դըտա նի:

Աղբեիւր կենաց՝ յորմէ հե
՚ի դասըս մորդ՝ կային ցե
և հնքն ՚ի մէջ՝ նեղչաց նէ
հանդուցիչ մի՝ ոչ գըտա
Կարդաց առ Հայր՝ իւր սիւծ
ձայն ածելով՝ էլի է
և եղեւ մե՛ռեալ պատե
ում պատօղ մի՝ ոչ գըտա

զի ,
զի .
զի ,
նի .
լի ,
լի .
լի ,
լի .
նի .

*
Ի զ՞ ո՞ զ Յունիսոյ հուսուցեալ՝ ասոն և
հինգ բուհով ո՞ յ Սուրբանացն . Անուշոնն,
ոյսուին :

Ա ւագ խորան Աթյն Հակոբայ՝ Տու
եղբօր:

Աթ Կարապետի խորան՝ յաջակողմն
Ա ւագ խորանին :

Աթ Ածածինի խորանն ՚ի ձախակողմն ,

Աթ Պետրոսի խորանն որ ՚ի վր նր Եա
րապետի խորանին շինել՝ ՚ի յաջակողմնն

Աթ Պօղոսի խորանն որ ՚ի վր նր Եած
նի խորանին շինեալ՝ ՚ի ձախակողմնն ,

Աթ Աիօնի խորանն որ ՚ի ձախակողմնան
դասուն վերին կողմն , ՚ի մէջ մէծ

լուսամաւորն կառուցեալ.

Ար է շամբածնի խորանն՝ որ ՚ի մէջ որ
եկողեցւոյն է շամբածնի՝ ՚ի ձախա-
կողմն, կից սր Յակովոյ :

Ար է Անապի խորանն՝ որ ՚ի մէջ նոյն
եկողեցւոյն :

Ար Ստեփանոսը, սր է ուսաւուչի, և
սր Ավերդի խորանքն՝ ուգ եւ ՚ի մէջ
եկողեցւոյն Ստեփանոսը յօշողմն,
կից սր Յակովոյ . և է լունդասուն,

Ար գլխադրի խորանն՝ որ է հրաշտի
Ստուռն ՚ի մէջ որմոյն, կից սրյն
Ստեփանոսի, յորում ՚ի ներքոյ խո-
րանին ամիսովեալ կայ Պատուական
Գլուխն սրյն Յակովոյ՝ որդւոյն
և երեղեայ :

Ար Արդսի, և սր Արնասոյ խորանքն՝
՚ի մէջ գոնձաւոան . որ է կից՝ սր
գլխադրին :

Ար Ամեկարայ խորանն՝ որ է մատուռն
՚ի մէջ որմ յն եւեղեցւոյ, յաջակողմն .
անդ է և սրյն Ամարտրոյ գերեզմանն :

Ար ՚Աշխնի խորանն, որ ՚ի սր Ստեփան
նոսի դրան՝ վերէն կողմն է :

Արք Երկուտամն առաքել լոց խորանն, որ
այս է որ Աշնան, և է զոգը եկեղեցի:
Աւ Համբարձման խորանն՝ մերձ նոյն
եկեղեցւոյն:

Արք Ամեղայոսի, և որ Գևորգաց խո-
րանքն՝ որք ՚ի մէջ դաւ թիւ:

Արք Ունուորոսի, որ Ապրապետի, որ
Ունկիւորոսի, և որ Ուռաքելոյն
Տօնորէոսի խորանքն՝ որք Են ՚ի մէջ
որ Տօնորոս Եկեղեցւոյն, յարեւ-
լեան կոլեն ու յու Յակոբաց:

Արք Հոգւոյն մատուռն և խուանն՝ որ
է կից ուրիշ Ուորոսի ՚ի տանիւն:

Բան շին Ծագիւն որոտոյ եւ ու Արք
Տէղիւն և Արք Խորոնն՝ Են ոյսինի:
Ա. Հրեշտակապետի Ա սնքն Ա այ
բապետաց, որ է աննա քահանայապետի
տոռնն, և առաջին բռնտն Քի. անդ է
ձիթենի որ ծառն՝ ընդ որ կապեցին
զարն մեր. և խօսեցեալ քարն, որոյ է
եկեղեցին վեց խորանօք զարդ արեալ է:
Աւագ խորանն Հրեշտակապետաց, յո-
րոց Երկուս կողմանսն Աւրօքելոց և

Վերօբեից խորածնքն :

Աբ Հոբիսիմեանց խորան՝ յէւանդա
տունն :

Աբ Ռամսոփի խորանն :

Եւ ոք Չարչարանաց խորանն՝ իգա
ւթիւն :

Ի գշ ոք Յորու Ե Աշուրհամատան Տը
ճորի եւ վալ Ուժուուելին էն :

Վարսավիելի Աբ Գտղոթայն և խո
րանն . յունաց :

Աբ Տարածման տեղն և բ խորանքն
լուսինաց :

Պատառեալ Ա էմն :

Աբ Գտղոթայի առաջին դուռն և
խորանն . լատինաց :

Քնի Փուշ պասկի Մասուռն , և
խորանն , յունաց :

Աբ Լուտառորչի եկեղեցին մեր . յո
րում կան երկու խորանք , յանուն
ոք Լուտառորչի և Աբ Վարագեսի :

Աբ Հեղինեղինոյի յուսամուռն . մեր :

Աբ Խոաց գիւտն և խորանն . լուսինաց :

Քնի հանդերձին բաժանման մատու
ռըն և խորանն մեր :

Պատկիանոս հարիւրապետի մատու
ռըն և խորանն . յունաց :

Քնի Երրորդ Բանսն . յորում կան
Երկու խորանք . յունաց :

Այ Պարուեզն և խորանն . լաւենաց :
Փոքրիկ Եկեղեցին և գ խորանքն . լա
տինաց :

Աշխարհամատրան Աւագ խորանն .
յունաց :

Այ Լուսաբուղին Գերեզմանն . Քնի :

Այ Հրեշտակի կանդնած Վարն :

Փոքրիկ Եկեղեցին և խորանն խփուոց .

Յովսէփի արեմաթացւոյ գերեզմանն
և փոքրիկ Եկեղեցին և խորանն . մեր .

Այ Իւղաբերից խորանն . մեր :

Այ Աճածնի ուշաթափման տեղին . մեր

Երիրորդ Գտղութայ կոչեցեալ՝ Աճ
վերնատունն և Երեք խորանքն . մեր .

Աւագ խորան Խաչելուե . Երաշիստ
Հոր սր Աճածնի խորանն . և ու Յա
րութեան խորան .

Այ Պատսնատեղն . հայոց , յունաց ,
լատինաց :

Ադամոյ նախահօրն մերոյ գերեղ
ման և խորանն ՚ի ներքոյ գողգոթայ
ին . յունաց :

Եւ մելքիսեղեկ քահանայի գողմանն
օմագուշորաց գերեզմանքն . և որ Յա
րուե դրան՝ պատառեալ Ակւնն :

Եւ Կայ ու քաղաքին եղանակ ու իրադեշտեցին ,
և ոյլ երեւեցի Տեղին :

Ո՞՛ Յօհաննէս Անետարնչի վոքը իւ
եկեղեց ն մեր՝ մերձ ուր Յարութեն
դրան . յորում կան գի խորանք Յօհան
նէս աւատուրանչի , Հայր Աբրահամու ,
և Քի ուր Զարչարանաց . և ՚ի վերջին
խորանիս մէջ է մարմարիոնեայ Ակւնն ,
ընդոր կապեցաւ Տըն մեր :

Խփուոց եկեղեցին , և ոսկեհօրն , կեզ
ուր Յարութեան :

Հայր Աբրահամու վանքն . յունաց .
Եւ մեծ վանքն . յունաց :

Անեծ վանքն . յաւ ինաց :
Խփուոց ուր Գիւրգոյ վանքն :
Ասորուոց վանքն . որ է Մարկոս աւել
տարանչի տունն :

60

Յովակիմայ և Աննայի տունն .
Եւ Պրոբատիկէ առազանն :

Մեր աբա աղոթին Ահեթ և առն շնո ու -
պատոյ եւլու Ուսիրուուլիքն :

ԱՌ Փրկչավանկին մեր . որ է տուն
կայիթափայ քահանայսպեսին . աստ է և
երկրորդ բնուն Քի . և Պետրոս Հոռա
քելոյն ուրացման տեղն . և ո՞ր Գյորեղ
մանկի կափարիչ վեմն , որ է ՚իներ
քոյ առադ սեղանոյն .

Արտագոյ վանքին է գերեզմանատուն
քրիստոնեից :

ԱՌ Արօն Ա երնատունն , և Հոգւոյն
Աջ իջման տեղն : Աստ Են Պատիսի
մարգարեի և Անդումնի Արքայի գե-
րեզմանկին , և Են ՚ի ձեռու տաճկաց :

ԱՌ Վ ժածնի յուսածաւու գերեղ
մանն . ՚ի մէջ եկեղեցւոյ է մի խորան
մեր . և յունաց յորս . և մի խիստոց ,
և մի ասորոց : Խսկ ՚ի վր ո՞ր գե-
րեզմանին՝ միան մեք , և յոյնք պա-
տորագեմք : ՚ի մէջ Եկեղեցւոյ Են
Օովակիմայ և Աննայի , և Հայր Յով

սեփայ գերեզմանքն :

Քո՞ի մատնուեն ՚ի յուդայէ . և Առա
քելոց ննջած մաղարայն :

Քո՞ի աղօթած տեղն :

Աբ Աժածնի աղօթած տեղն՝ ՚ի ժամու
քարկոծման սրյն Ատեփաննոսի :

Աբ Ատեփաննոսի քարկոծման տեղն :

Տն Եղբօրն Ն . Հատակման և ոտիցն տեղն

Վարդարէից գերեզմանքն . և Աբի
սողոմայ արձանն :

Աւըվմայ աղբեւրն : Աբբայ հօրն .

Ճառներն :

Եսայիսս մարգարէի սղոցեցման ծու
ռըն և նորին գերեզմանն :

Աբ Համբարձման ծիթենեաց լեառն
և գալիլիոյն :

Աբյն Դապաշու գերեզմանն :

Քո՞ի նստսծ տեղն , որ Վարիամ և
Վարթա ընդ առաջ գնացին :

Սամիսոնի աղբեւրն : Աբիմելքայ
կը տարի ննջած տեղն :

Կողմայի և Դամիանոսի գերեզմանքն .
և Եկեղեցի յունաց :

Խաչալսնքն . յունաց :

Փիլիպպոս Առաքելց աղբեւրն .

ԱՐ Յօհաննու Կարապետի ծննդեան
տեղն , որ է վանք . լատինաց .

Եշէ նորին Հնապատն :

ԱՐ Եղիայի վանքն . յունաց :

Եւ Առաքելի գերեզմանն :

Քնի հրաշափառ ծնունդն՝ ՚ի բեթլե
հեմ քաղաք . Քնի ծնեալ տեղն և որ
Ասուրն . ասու և Կախամօրն Եշէ այի
գերեզմանն . և մանկանց կատարումն :

ԱՌ հայոց աղդի Ա անքն . որոյ եկե
ղեցին չորիւք սեզանօք զարդարեալ .
Յունաց վանքն : Լատինաց վանքն .
ԱՐ Աժամնի՝ Քառասունք պահած
մաղարայն .

Հովուաց տեղն , յորում ՚ի ծննդեանն
Քնի՝ հրեշտակքն երեւալ՝ Փառք
՚ի բարձունս ասացին :

ԱՐ Գևորգայ վանքն . յունաց :

Հայը Ապայի վանքն . յունաց :

՚Ի ՚Ի Եշէ հետի եղեղլ ուշին :

ԱՐ գետն Յօրդանան՝ Մք , Ժամ :

Քո՞ր փորձութե լւառն , և երիքով
դ , ժամ :

Աբ նաղարէթ , և լ եառն օմաքօր ,
շ , ժամ :

Քո՞ր հաց բազմացուցած տեղն , և
տիբերական ծովն , լ դ , ժամ :

Եշաքայ՝ թը՝ ժամ . ուր է սր Ամկո
դոյցոս վանքն մեր :

Առելէ՝ թ՝ ժամ յորումէ սր Պէ
որդայ վանքն մեր :

Գան ևս թէպէտ և այլ ուխտասե
զիք՝ թէ ՚իներէ՛ և թէ յարտաքս սրյ
՚Յաղաքին Ա էմի , բայց աստ միայն
գլխաւորքն և երեելեքն յիշեցան .

որոց ամենեցուն շնորհաք՝ տեսութե
և երկրպատութե , և վերջապէս վերնոյն
եէմի և երկնից Ա լուսոյութեն ժառան
գութե , և լ ուսոյ երեսացն իւրոց
կայելման , զամ Հաւատոցեալս Ա ն
շան իւրոց Տը Ծը արժանիս արաս
ցէ . որում փառք և երկրպատութի
յաւիսեանս .

ամէն .

Դ

64